

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка
Кафедра педагогіки та психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи

М.Б. Боднар

«31» серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПСИХОГІЄНИ ТА ПСИХОПРОФІЛАКТИКИ ОСОБИСТОСТІ

рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський)*
галузь знань – *01 Освіта / Педагогіка*
спеціальність – *013 Початкова освіта*
освітньо-професійна програма – *Початкова освіта*

Кременець 2020

Терпелюк В.В. Основи психогієни та психопрофілактики особистості: робоча програма для здобувачів вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта заочної форми навчання. Кременець, 2020. 13 с.

Розробник програми:

Терпелюк Володимир Володимирович кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології.
Протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.

В.о. зав. кафедри _____

Н. М. Савелюк

1. Вступ

Анотація. Програма навчальної дисципліни «Основи психогігієни та психопрофілактики» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 013 Початкова освіта.

Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Основи психогігієни та психопрофілактики», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів. Вивчення дисципліни передбачає підвищення професійної компетентності майбутніх фахівців та сприяє їх ефективній самореалізації.

Метою курсу є засвоєння студентами основних теоретичних знань і практичних навичок психогігієни та психопрофілактики для впровадження їх в свою подальшу практичну діяльність.

Ключові слова: педагогіка, сім'я, виховання, педагогічні проблеми.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна
Модулів – 1/1	Спеціальність: 013 Початкова освіта	
Змістових модулів – 1	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Курс: 3-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр 5-й
Тижневих годин для заочної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи здобувач вищої освіти – 2,2		Лекції 6 год.
		Практичні, семінарські 4 год.
		Лабораторні
		Самостійна робота 80
		Вид контролю: залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
- для заочної форми навчання – 11,1 – 88,9%

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: засвоєння студентами основних теоретичних напрямків і практичних навичок психогієни для впровадження їх в свою подальшу практичну діяльність.

Завдання:

- ознайомлення студентів з основними факторами, які несприятливо впливають на психічне здоров'я людини;
- ознайомлення з метою, основними принципами і завданням сучасної психогієни;
- ознайомлення з історією питання;
- засвоєння основних принципів психогієни;
- засвоєння психогієнічних напрямків в діагностичній, консультативній і психокорекційній роботі практичного психолога, соціального педагога;
- засвоєння основних принципів і методів педагогічної психогієни;
- ознайомлення з окремими видами та напрямками психогієни (особистої, побуту, праці, сімейних стосунків, віковою психогієною тощо);
- розуміння ролі практичного психолога (соціального педагога) у збереженні психічного здоров'я населення.

Вивчення курсу «Психогієна та психопрофілактика особистості» спрямоване на формування у здобувачів вищої освіти наступних професійних компетентностей:

Інтегральна:

Здатність особи розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачає застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих методик навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних, здоров'язбережувальних технологій; пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, що виникають в процесі професійної діяльності; приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК 7. Здатність створювати і підтримувати психологічно безпечне і сприятливе освітнє середовище початкової школи, що сприяє навчанню молодших учнів, незалежно від їхнього соціально-культурного та економічного контексту.

ФК 8. Здатність до саморозвитку на основі рефлексії результатів власної професійно-педагогічної діяльності, включаючи спроможність обмірковувати власні та інші системи цінностей, розвиток і практику.

ФК 16. Вміння будувати взаємини з дітьми на основі гуманізму, демократизму, педоцентризму; налагоджувати спільну роботу школи, батьків, громадськості у освітньо-виховному процесі початкової школи.

ФК 17. Здатність працювати з дітьми, що мають особливі освітні потреби та обирати ефективні форми та методи, технології роботи з ними.

Програмні результати навчання.

Після завершення курсу «Психологія педагогічної діяльності» студент повинен:

ПРН-8. Використовувати навички, що були сформовані й розвинуті під час вивчення дисциплін професійної практичної підготовки.

ПРН-9. Застосовувати отримані знання при вирішенні педагогічних, навчально-виховних і науково-методичних завдань з урахуванням вікових й індивідуально-типологічних, соціально-психологічних особливостей дитячих колективів і конкретних педагогічних ситуацій.

ПРН-18. Організовувати спільну діяльність і міжособистісну взаємодію суб'єктів педагогічного процесу, створювати психолого-педагогічні умови для їх саморозвитку і самореалізації в умовах початкової школи.

ПРН-22. Створювати і підтримувати психологічно безпечне і сприятливе освітнє середовище початкової школи, що сприяє навчанню молодших учнів, незалежно від їхнього соціально-культурного та економічного контексту

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Поняття психогієни. Завдання та методи психогієни.

Тема 1. ПСИХОГІЄНА ЯК НАУКА.

Предмет і завдання психогієни. Історія розвитку психогієни. Розділи психогієни. Взаємозв'язок психогієни з іншими науками. Формування психогієнічної позиції педагога.

Тема 2. ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ТА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ДИТИНИ.

Етапи психофізичного розвитку. Критичні періоди в психофізичному розвитку. Комплексна оцінка психофізичного здоров'я, його критерії. Оцінка нервово-психічного розвитку дітей. Психофізіологічні особливості розвитку шестирічної дитини. Соціально-психологічні критерії адаптації до школи. Медико-гігієнічні критерії адаптації дітей до школи. Біологічні та психосоціальні передумови шкільної дезадаптації. Наявність негативної оціночної стимуляції.

Тема 3. Психогієнічні аспекти особистості на різних вікових етапах.

Психогієна розумової праці. Гігієнічні вимоги до організації навчальних занять. Психогієнічні основи режиму дня. Психогієнічні основи вільного часу школярів. Психогієнічна діяльність та сон.

Загальні тенденції поширення шкідливих звичок серед дітей і молоді. Алкоголізм: медико-біологічні та психологічні аспекти. Наркоманія: медико-біологічні та психологічні аспекти. Тютюнопаління: медико-біологічні та психологічні аспекти. Психопрофілактичні заходи подолання шкідливих звичок. Причини нервово-психічних порушень у дітей раннього і дошкільного віку. Психолого-педагогічні причини нервово-психічних відхилень. Медико-біологічні причини нервово-психічних відхилень. Невропатія як вроджена дитяча нервовість. Психопрофілактична робота: форми, методи, напрямки. Робота вихователя з попередження невротичних відхилень у дітей. Індивідуально-диференційований підхід педагога до профілактики нервово-психічних захворювань учнів. Психогієна класу і роль учителя в її дотриманні. Корекційно-реабілітаційна робота з дітьми, які мають невротичні відхилення. Основні напрямки педагогічної роботи з корекції нервово-психічних порушень. Біологічні та соціальні фактори підготовки молоді до сімейного життя. Формування репродуктивної поведінки в молоді. Формування статі та статевої ідентифікації людини. Основні етапи психосексуального розвитку. Психогієнічні аспекти формування сексуальної поведінки в різні вікові періоди. Психолого-педагогічні основи статевого виховання дітей і підлітків.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Заочна форма				
	усього	У тому числі			
		Л	П	Лаб.	С.р.
Педагогіка сімейного виховання					
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки					
Тема 1. Психогієна як наука	28	2			26
Тема 2. Формування особистості та психічне здоров'я дитини	30	2	2		26
Тема 3. Психогієнічні аспекти особистості на різних вікових етапах.	32	2	2		28
Разом за змістовим модулем 1	90	6	4		80
Усього	90	6	4		80

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Заочна форма навчання
Педагогіка сімейного виховання		
1.	Предмет і завдання психогієни. Психогієна в системі наук.	
2.	Адаптація дітей до шкільного навчання: психогієнічний аспект.	2
3.	Основні психопрофілактичні та корекційно-реабілітаційні заходи в умовах організованого дитячого колективу.	2
	Всього	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготувати доповідь на тему: «Історичні аспекти становлення та розвитку психогієни як науки»	8
2.	Написати анотацію до статті С. Болтівець «Сучасний стан розробленості педагогічної психогієни».	8
3.	Підготувати повідомлення на тему: «Проблема психічного здоров'я дитини у працях провідних педагогів і психологів».	8
4.	Охарактеризувати групи дітей за рівнем нервово-психічного	8

	розвитку.	
5.	Підготувати повідомлення на одну із запропонованих тем: „Розвиток потреби людини у соціальних контактах на ранніх етапах її онтогенезу”; „Типи поведінкових реакцій підлітків на соціальні ситуації різного характеру”.	8
6.	Написати повідомлення на тему: «Проблема адаптації до шкільного навчання у працях видатних психологів».	10
7.	Підібрати методики, за якими можна визначити готовність дитини до шкільного навчання.	10
8.	Написати повідомлення на тему: «Психопрофілактика порушень сну». Підібрати вправи, спрямовані на покращання розумової працездатності. Описати принципи складання розкладу уроків.	10
9.	Написати повідомлення на тему: «Міжособистісні відносини в системі „учитель-учень” як чинник невротизації дітей шкільного віку». Описати фактори невротизації дітей.	10
	Всього	80

Оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти здійснюється на семінарських заняттях.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувач вищої освіти на семінарських, практичних заняттях:

1–2 бали – здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв’язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами.

3 бали – знання здобувач вищої освіти є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв’язку, вміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв’язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Здобувач вищої освіти здатен на рецензію відповіді іншого здобувач вищої освіти; здатен опрацювати матеріал самостійно.

4 бали – здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об’єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

5 балів – здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв’язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили.

7. Індивідуальна робота

Тематика індивідуальних навчально-дослідницьких завдань

1. 1 Культурно-історичний розвиток проблеми душевного здоров'я.
2. Розвиток ідей душевного здоров'я в давній українській людинознавчій культурі.
3. Теоретичні і практичні основи становлення педагогічної психогієни.
4. Розроблення педагогічних основ психогієнічного знання у зарубіжних та вітчизняних дослідженнях.
5. Культурно-етнічні виміри психогієни виховання і навчання.
6. Взаємозумовленість і протиріччя родинно-суспільного виховання.
7. Основи індивідуальної психорегуляції.
8. Розвиток адаптивності дітей і підлітків.
9. Формування психогієнічної позиції педагога.
10. Методики психогієнічного нормування і контролю.
11. Педагогічна критеріальність якості психічного здоров'я.
12. Методи та прийоми виховання культури психічної самооцінки й самоконтролю.
13. Природні і штучні ідеали самоспіввіднесення дитини.
14. Здоров'я душі в усвідомленні мислителів і європейського Відродження.
15. Психологічні прийоми самопомоги та їх використання в індивідуальній психопрофілактиці.
16. Аутогенне тренування.
17. Психогієнічні аспекти виховання підлітка та юнака.
18. Психогієнічні особливості організації розумової праці і навчання.
19. Психогієна класу і роль учителя в її дотриманні.
20. Психопрофілактика та методи боротьби з наркоманією.
21. Психогієнічні аспекти статевих відносин.
22. Профілактика деструктивних впливів мас-медіа.
23. Особливості статевого виховання в сім'ї.
24. Розвиток психологічної готовності до материнства у старшокласниць.
25. Культура стевих відносин.
26. Сексуальна культура сімейних відносин.
27. Психопрофілактика шкідливих звичок.
28. Особливості пропагування психогієнічного виховання і здорового способу життя серед української молоді.
29. Вплив стресу на розвиток психосоматичних захворювань у підлітків.
30. Розвиток психогієни на теренах України.

Критерії оцінювання ІНДЗ

При розробленні критеріїв оцінки за ІНДЗ береться за основу повнота і правильність виконання завдання, ступінь усвідомлення та розуміння здобувач вищої освіти навчального матеріалу проблемного характеру; враховується здатність здобувач вищої освіти диференціювати, інтегрувати та уніфікувати отримані знання, застосовуючи наукову термінологію; уміння здійснювати самостійний пошук та використання додаткового матеріалу для глибокого, логічного та творчого аналізу вивченого; уміння творчо застосовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань; мовленнєве оформлення відповіді тощо.

Порядок подання та захист ІНДЗ

1. Звіт про виконання ІНДЗ подається у вигляді реферату обсягом до 10 арк.
2. ІНДЗ подається викладачу не пізніше ніж за 2 тижні до підсумкового контролю або завершення семестру.

3. Оцінка за ІНДЗ виставляється на заключному занятті (семінарському, практичному) на основі попереднього ознайомлення викладача зі змістом ІНДЗ. Можливий захист завдання шляхом усного звіту здобувач вищої освіти про виконану роботу (до 5-ти хв.).

4. Оцінка за ІНДЗ враховується при виведенні підсумкової оцінки з навчального курсу. Максимальна кількість балів – 35.

Критерії оцінювання ІНДЗ

При розробленні критеріїв оцінки за ІНДЗ береться за основу повнота і правильність виконання завдання, ступінь усвідомлення та розуміння здобувач вищої освіти навчального матеріалу проблемного характеру; враховується здатність здобувач вищої освіти диференціювати, інтегрувати та уніфікувати отримані знання, застосовуючи наукову термінологію; уміння здійснювати самостійний пошук та використання додаткового матеріалу для глибокого, логічного і творчого аналізу вивченого; уміння творчо застосовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань; мовленнєве оформлення відповіді тощо.

1 бал – здобувач вищої освіти має початковий рівень знань і не виявляє інтерес до навчального матеріалу; механічно відтворює зміст відповідного параграфу підручника/посібника; копіює певне завдання без будь-яких власних висновків та узагальнень;

2 бали – здобувач вищої освіти виявляє первинний інтерес до навчального матеріалу; має фрагментарні навички в роботі з підручником, але самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен дати відповіді на прості, стандартні запитання;

3 бали – здобувач вищої освіти знає близько половини навчального матеріалу і здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача; описує явища, процеси без пояснень їх причин; за допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, але слабо орієнтується в поняттях;

4 бали – здобувач вищої освіти знає більше половини навчального матеріалу, розуміє основний навчальний матеріал, але відтворює його з помилками та неточностями; здатен з помилками й неточностями дати визначення основних понять; відповіді на додаткові питання непослідовні та нелогічні;

5 балів – здобувач вищої освіти має стійкі навички роботи з текстом підручника; може самостійно оволодіти більшою частиною навчального матеріалу; формулює поняття, наводить приклади, підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; здатен за необхідності використовувати наочні матеріали;

6 балів – здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена;

7 балів – здобувач вищої освіти самостійно відтворює домінуючу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати набуті знання при розв'язуванні психологічних задач; користується додатковими джерелами;

8 балів – здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; розуміє основоположні теорії та факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє застосовувати засвоєний матеріал у стандартних ситуаціях;

9 балів – здобувач вищої освіти уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних теоретичних положень; самостійно користується додатковими джерелами; свідомо контролює власні навчальні дії; правильно використовує термінологію; складає таблиці та схеми;

10 балів – знання здобувач вищої освіти є достатньо повними; він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно описує певні явища з

точки зору їх смислового взаємозв'язку; відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими фрагментарними неточностями;

11-13 балів – здобувач вищої освіти уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки та залежності між явищами та фактами, розглядати виявлені закономірності, робити самостійні висновки; загалом належною мірою контролює власну учбову діяльність;

14-18 балів – здобувач вищої освіти володіє глибокими та міцними знаннями, здатен використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали;

19-24 балів – здобувач вищої освіти самостійно визначає окремі цілі власної учбової діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну щодо власної;

25-29 балів – здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ;

30-35 балів – здобувач вищої освіти вміє ставити й розв'язувати проблеми, самостійно здобувати та використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал у будь-якій формі; активно розвиває свої обдарування та нахили; вільно висловлює перспективи у відповідній сфері досліджень.

8. Методи навчання

Лекції із застосуванням слайдів, відеофільмів; педагогічні дослідження; розв'язування педагогічних задач або творчих завдань; моделювання освітнього процесу або його фрагментів; вивчення матеріалів передового педагогічного досвіду; написання рефератів; семінарські заняття із розв'язуванням творчих та практичних завдань; пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж, дискусія, диспут, вправи, ілюстрації, демонстрація, робота з літературою, пізнавальні ігри, навчальна дискусія, виконання творчих завдань; робота над навчальним проєктом тощо.

9. Методи контролю

Поточне тестування; оцінка за проєкт (ІНДЗ); контрольні роботи, самостійні роботи, усне опитування, оцінка за творче завдання, підсумковий тест.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

ЗМ 1 (1-3)	ТК	ІНДЗ	Всього
15	50	35	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання за національною шкалою

Оцінка А «5» («відмінно») (90–100): здобувач вищої освіти виявляє міцні, глибокі та системні знання навчально-програмованого матеріалу; відповідь здобувач вищої освіти повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення навчального матеріалу; демонструє вміння самостійно знаходити та користуватися джерелами інформації, критично оцінювати окремі нові факти, явища, ідеї, встановлювати причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки, робити аргументовані висновки; користується широким арсеналом засобів доказів власної думки, вирішує складні проблемні завдання; виявляє варіативність мислення і раціональність у виборі способів розв'язання практичних завдань; творчо застосовує професійні вміння і навички; вміє пов'язати теорію з практикою; володіє культурою викладу інформації, мова здобувач вищої освіти грамотна.

Оцінка В «4» («добре») (82–89): здобувач вищої освіти виявляє міцні, повні, ґрунтовні знання навчально-програмованого матеріалу; демонструє розуміння основоположних теорій і фактів, вміння аналізувати, порівнювати та систематизувати інформацію, встановлювати зв'язок з обраною професією та робити висновки; використовує загальновідомі докази у власній аргументації; вільно застосовує матеріал у стандартних ситуаціях; відповідь здобувач вищої освіти в цілому правильна, логічна та достатньо обґрунтована, однак при відповіді та виконанні практичних завдань допускає несуттєві помилки; рівень мовленнєвої культури відповідає загальноприйнятим нормам.

Оцінка С «4» («добре») (75–81): здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, проте його знання недостатньо глибокі та осмислені; відповідь на рівні загальних уявлень про предмет; демонструє деяке порушення логічності й послідовності викладу матеріалу; виявляє вміння частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити певні, але неконкретні й неточні висновки; не вміє пов'язати теоретичні положення з практикою; має фрагментарні навички в роботі з джерелами інформації; виявляє невисоку культуру викладу знань.

Оцінка Д «3» («задовільно») (67–74): здобувач вищої освіти фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; виявляє елементарні знання фактичного матеріалу; викладає матеріал уривчастими реченнями, при відповіді допускає суттєві помилки, які не здатен

виправити після коректування запитань; недостатньо володіє розумовими операціями; відсутні уміння і навички у роботі з джерелами інформації; не вміє логічно мислити та викласти свою думку.

Оцінка Е «3» («задовільно») (60–66): має мінімально достатні знання з дисципліни, зі значними помилками; у загальному недостатньо орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не досить впевнено, з суттєвими помилками застосовує знання ув практичних ситуаціях.

Оцінка F «2» (35-59) (з можливістю повторного складання): здобувач вищої освіти не має мінімально достатніх знань з дисципліни; погано або зовсім не орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не виявляє павичок застосовування знань у практичних ситуаціях; демонструє; не виявляє творчі уміння застосування знань, навичок у навчально-дослідній та практичній діяльності.

Оцінка FX «2» («незадовільно») (0–34) (з обов'язковим повторним курсом): не має мінімально достатніх знань з дисципліни; погано або зовсім не орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не виявляє навичок застосовування знань у практичних ситуаціях.

10. Методичне забезпечення

Ефективна реалізація програми передбачає:

- державні закони, нормативні документи, концепції національного виховання, навчальні підручники, навчально-методичні посібники для навчальних педагогічних закладів, монографії;
- навчальні програми та методичні рекомендації до них;
- періодичні публікації з актуальних питань, посібники, розроблені для здобувач вищої освіти (тематичні розробки модулів, структурно-логічні схеми навчальних тем, приклади конспектів занять і зразки творчих робіт, таблиці з орієнтовним плануванням, методичні рекомендації до написання ІНДЗ та інші);
- інтерактивний комплекс слайдів до окремих тем (виконання в програмі Microsoft Power Point).

11. Рекомендована література

Базова:

1. Болтівець С. І. Педагогічна психологія. Теорія та методики. К.: Слово, 2009. –290 с.
2. Болтівець С. І. Сучасний стан розробленості педагогічної психогієни. *Практична психологія та соціальна робота.* №2. 2009. С.54-56.
3. Гройсман А.Л. Самонастанови та психічна саморегуляція. *Практична психологія та соціальна робота.* 2008. №7. С. 27–37.

Допоміжна:

1. Губенко О.В. Особливості пропагування психогієнічного виховання і здорового способу життя серед української молоді. *Практична психологія та соціальна робота.* 2007. № 12. С. 55-56
2. Коцур Н. І. Психогієна. Чернівці, Переяслав-Хмельницький: Книги ХХІ, 2006. 380 с.
3. Коваль М. Вплив стресу на розвиток психосоматичних захворювань у підлітків. *Практична психологія та соціальна робота.* 2007. № 11. С. 14-17.
4. Мерзлякова О.Л. Профілактика деструктивних впливів мас-медіа: Програма занять для молоді. К.: Шкільний світ, 2010. 128с.
5. Розов В.І. Адаптивні антистресові психотехнології. *Практична психологія та соціальна робота.* 2007. № 8, 10,11; 2008. № 6. С. 26-35

6. Сосін І.К., Кочарян О.С., Лозинський В.С., Бурмака Н.П., Гурова І.В., Кононков І.Є., Хосрошвілі М.С. Тренінг профілактики алкоголізму. *Практична психологія та соціальна робота*. 2006. № 6. № 7. С. 49–62

12. Інформаційні ресурси

1. Державна науково-педагогічна бібліотека ім. В. О. Сухомлинського. URL : [http://www.library.edu-ua.net/scientific information work/suhomlynskiy/](http://www.library.edu-ua.net/scientific_information_work/suhomlynskiy/) (дата звернення: 11.08.2019).

2. Електронна бібліотека педагогічної літератури. URL: <http://pedagogic.ru/books/item/f00/s00/z0000018/st006.shtml> (дата звернення: 11.08.2019).

3. Посилання на популярні педагогічні Інтернет-ресурси. URL: http://sloboda.at.ua/publ/sajti_institutiv_pisljadiplomnoji_pedagogichnoji_osviti/1-1-0-68 (дата звернення: 11.08.2019).

4. Педагогічні бібліотеки. URL: <http://lib.ua-ru.net/diss/cont/23693.html> (дата звернення: 11.08.2019).

5. Сайти для педагогів: новини, публікації, електронні бібліотеки, форуми. URL: <http://krok.org.ua/rod-ukr.php> (дата звернення: 11.08.2019).

6. Педагогічні журнали, газети URL: <http://dir.meta.ua/.../education-news/> (дата звернення: 16.08.2019).

7. Електронний архів журналу «Педагогічний вісник». [URL : <http://nbuv.gov.ua/.../08knapop.htm> (дата звернення: 11.08.2019).

8. Електронні журнали та газети – Портал сучасних педагогічних ресурсів URL: http://intellect-invest.org.ua/educ_resources_e-magazines/ (дата звернення: 11.08.2019).

9. Електронна онлайн-бібліотека. URL: <http://readbookz.com/books/172.html> (дата звернення: 15.08.2019).

10. Електронна бібліотека з практичної педагогіки. URL : <http://freebooks.net.ua/uchebniki/humanitarni/others/52071-m.drjebbl-i-dzh.stringer-putevoditel-po.html> (дата звернення: 11.08.2019).